

[Rosing.]

meget høje omkostninger, vi står over for i Grønland.

Disse forslag kan måske betegnes som en retfærdighedshandling med hensyn til grønlandske ønsker om en nødvendig lønudjævning. Den foreslåede forlængelse af kollektive overenskomster indtil 1977 virker således gunstig for lavtlønnede grønlandske GAS- og HK-folk. I dette lovforslag tages første skridt til indrømmelse af, at man må tage alvorligt på, at aflønningsforholdene inden for GAS og HK i Grønland trænger hårdt til at få en nødvendig revision. Om dette skridt er tilstrækkeligt til at efterkomme det efterhånden gamle grønlandske ønske, er jeg i tvivl om, netop fordi de store lønforskelle mellem udsendt løn og grønlandsk løn er blevet en anstødssten, et forværet irritationsmoment mellem de to befolkningsgrupper, i hvert fald når der tales om den samme uddannelse og det samme arbejde. Vi må jo regne med, at man til sin tid igen begynder med normale forhandlinger om lønoverenskomster, som igennem årene har forøget afstanden mellem grønlandske og danske lønninger. Det, jeg er bange for, er, at man igen begynder at udbygge de lønforskelle, som vi vil gå bort fra. Loven kommer jo til at virke indtil august 1977, i hvert fald for grønlandske lønmodtageres vedkommende, og så begynder man forfra, eventuelt med det krav, at man indhenter efterslæb i den periode, hvor denne kommende lov var gældende.

Jeg vil derfor mene, at det ville være sikrere, om ministeren for Grønland, som ikke alene er fortrolig med grønlandske problemer, men som i den forløbne korte tid også har givet os medhold i vore ønsker, kunne nedsætte et hurtigt arbejdende lønudvalg, der til sin tid foreslår et andet lønsystem for Grønland, et system, der virkelig udjævner de lønforskelle, som indrømmes i det lovforslag, vi nu behandler. Det er muligt, at de nuværende økonomiske forhold ikke passer så godt til nedsættelse af et sådant udvalg, men når det fra dansk side kan indrømmes, at Danmarks indsats for Grønland har den hensigt, at grønlænderne ifølge deres uddannelse og udvikling skal kunne overtage de funktioner, der på årsmål varetages af danskere, så er tiden inde til at ordne grønlandske lønningsforhold,

som ikke kan accepteres. En mere tilfredsstillende ordning vil ganske afgjort forbedre klimaet mellem de to befolkningsgrupper. Inden en sådan ordning gennemføres må en strøm af arbejdskraft herfra fortsætte som nu.

Der er en ting til, som jeg gerne vil pege på, nemlig at vi ikke kan finde noget i ministerens fremsættelse og i lovforslagenes bemærkninger om, at selve forslagene er forelagt for landsrådet. Det kan godt være, at tiden var alt for kort til at man kunne fremsende forslagene, men det drejer sig alligevel om meget omfattende forslag, som berører mange løngrupper i Grønland. De burde være sendt til landsrådet, det kommende landsråd, til udtalelse.

Jeg vil håbe, at vi får belyst en hel del problemer, der findes i lovforslaget, således at alle de problemer, vi kommer ind på i udvalgsarbejdet, bliver løst. Jeg kan ikke sige, at jeg vil støtte disse lovforslag, men jeg er positivt indstillet over for at arbejde godt med dem i udvalget.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne rette en tak til de ordførere, der har kunnet give tilslutning til de to lovforslag, vi har til behandling her i dag. Der er i og for sig ikke fra de enkelte ordførere rejst så forfærdelig mange spørgsmål. Man har henvist til det kommende udvalgsarbejde, og jeg mener også, at hovedparten af de synspunkter og indvendinger, der er kommet her, egner sig til et udvalgsarbejde. Der kom dog nogle bemærkninger fra et par sider, som jeg gerne vil have lov til at knytte nogle enkelte kommentarer til.

Navnlig fra hr. Lars Emil Johansens side kom der en række udtalelser, som for så vidt var positive i deres holdning, men alligevel kom hr. Lars Emil Johansen til den slutning, at han ikke kunne medvirke særlig positivt til lovforslagenes videre gang igennem udvalgsarbejdet. Skaden er sket, sagde hr. Lars Emil Johansen, og nu gælder det om at begrænse omfanget af disse skader.

Disse lovforslag, det er blevet understreget fra flere ordføreres side, må ses på baggrund af det, der er sket på det danske arbejdsmarked, hvor man stod over for at skulle afslutte overenskomsterne, og hvor